

Manifest

‘Investeren in werk voor kwetsbare groepen’

De forse bezuiniging op de uitvoering van de WSW gevolgd door extra onvoorziene financiële tegenvallers bij rijksmaatregelen, eist zijn tol. Daardoor is het niet langer realistisch de ‘oude’ WSW-regeling verantwoord te blijven uitvoeren en daarnaast de begeleiding en re-integratie van nieuwe doelgroepen uit de Participatiewet effectief op te pakken.

Als wethouders van gemeenten, die financieel en inhoudelijk verantwoordelijk zijn voor de re-integratie van werkzoekenden, wordt het ons onmogelijk gemaakt kwetsbare groepen een goede ondersteuning te blijven bieden richting betaald werk. De in het verleden opgebouwde expertise en ondersteuningsstructuur voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt staat financieel onder te grote druk. Dit staat een succesvolle uitvoering van de Participatiewet en van de Wet Banenafspraak in de weg.

Wij roepen de politieke partijen op te waarborgen dat de kennisinfrastructuur en de instrumenten die nodig zijn om mensen te begeleiden naar betaald werk en werkgevers hierbij te ontzorgen, landsdekkend blijven bestaan. Nu en in de toekomst! Er zijn snel maatregelen nodig. De eerste noodzakelijke stap moet worden gezet bij de Voorjaarsnota. In de komende kabinetsperiode zijn daarna aanvullende maatregelen nodig, zodat er in de nabije toekomst niet opnieuw forse tekorten ontstaan.

Noodzakelijke maatregel Voorjaarsnota

Koppel WSW-macrobudget aan de actuele volumeraming

De in 2012 gemaakte prognoses over de uitstroom van WSW-werknemers sluiten niet aan bij de werkelijkheid. De uitstroom verloopt minder snel dan destijds ingeschat. Dit leidt tot forse tekorten op de uitvoering van de WSW en moet in de gemeentelijke meerjarenbegrotingen worden gedekt uit eigen middelen. Dit beperkt de financiële ruimte om re-integratieactiviteiten voor de doelgroepen binnen de Participatiewet op te pakken.

Oplossing:

Baseer het macrobudget op actuele volumeramingen van de WSW. Anders ontstaat tot 2020 een extra budgettekort ter grootte van **€ 182 miljoen**.

Onze dringende oproep is om dit bij de Voorjaarsnota te regelen!

Noodzakelijke maatregelen periode 2018-2022

Om een beeld te geven van de omvang van het jaarlijkse tekort in de structurele situatie, gaan we uit van het jaar 2022.

Stop de jaarlijkse bezuiniging op de WSW

De innovatie en de transformatie van SW-bedrijven is in volle gang. De beweging ‘van binnen naar buiten’ zet door en de bedrijfsvoering is sterk verbeterd. Het stimuleren van een inclusieve arbeidsmarkt en het bedienen van nieuwe doelgroepen gaat niet samen met een verdere bezuiniging op de WSW. Er is inmiddels €1000,- bezuinigd per WSW-baan. Voor de komende vier jaar staat een verdere verlaging van de subsidie gepland van nog eens €500,- per jaar. Daarmee komt de nog te realiseren bezuiniging op €2000,- per WSW-werknemer. Het verder effectueren van de geplande bezuiniging op de WSW vergroot de financiële problematiek bij gemeenten in 2022 met circa **€ 140 miljoen** (op basis van 70.000 werknemers).

Oplossing:

Stop de verdere bezuiniging op de WSW-subsidie: € 1.000,- is realistisch, € 3.000,- is dat niet!

Breng alle lage loonschalen van 36-uurs cao's onder het Lage Inkomens Voordeel (LIV)

Het LIV is een voordeel voor werkgevers, bedoeld om werkgelegenheid aan de onderkant van de arbeidsmarkt te stimuleren. Doordat de regeling is gebaseerd op het minimuurlaan, waarbij wordt uitgegaan van WML op basis van 40 uur, komt de laagste loonschaal in 36-uurs cao's slechts beperkt in aanmerking voor de LIV. Werkgevers ontvangen voor werknemers in 36-uurs cao's (waaronder de WSW) daardoor minder voordeel. Het gaat om circa **€ 90 miljoen** per jaar voor oude en nieuwe doelgroepen met loonkostensubsidie.

Oplossing:

Repareer de oneerlijke uitwerking voor werkgevers die te maken hebben met 36-uurs cao's.

Voorkom dat Beschut Werk een structurele verliespost wordt voor gemeenten.

Om te voorkomen dat gerealiseerde beschutte werkplekken voor gemeenten een structurele verliespost worden, moet het beperkte verdienvermogen van de doelgroep structureel gecompenseerd worden. Dit is mogelijk door de huidige (tijdelijke) bonus van € 3.000,- structureel beschikbaar te stellen. Om de ambitie van 10.000 beschutte werkplekken in 2022 te kunnen financieren is **€ 30 miljoen** nodig.

Oplossing:

Bied gemeenten een structurele bonus van € 3.000 per beschutte werkplek.

Zorg dat ook voor ex-Wajong toereikende begeleiding mogelijk wordt

De groep voormalig Wajong wordt geleidelijk overgeheveld van UWV naar de gemeenten. Naar verwachting is de gemeentelijke doelgroep in 2022 toegenomen met 44.000 voormalige Wajongers. Het bedrag dat gemeenten ontvangen voor begeleiding bedraagt € 1.800,- per persoon. Dit bedrag is onvoldoende om deze groep de noodzakelijk begeleiding naar werk te kunnen bieden. Daarvoor is een gemiddeld bedrag van minimaal € 5.500 per persoon nodig. Daarmee komen gemeenten in 2022 circa **€ 160 miljoen** tekort om deze nieuwe verantwoordelijkheid te kunnen uitvoeren.

Oplossing:

Voeg € 5.500,- toe aan het Participatiebudget voor elke ex-Wajonger die van UWV naar de gemeente wordt overgeheveld.

Conclusie

De bezuiniging van € 1,8 mrd bij de invoering van de Participatiewet is te fors gebleken. De tekorten voor de gemeenten op de uitvoering van de WSW en de Participatiewet lopen de komende jaren in de honderden miljoenen. Er is **jaarlijks structureel ruim € 400 miljoen** extra nodig om de arbeidsparticipatie van kwetsbare groepen te blijven stimuleren.

Als deze middelen er niet komen worden de zwaksten op de arbeidsmarkt de dupe, omdat het vrijwel onmogelijk is – de voor hen noodzakelijke – ondersteuning en begeleiding op peil te houden.